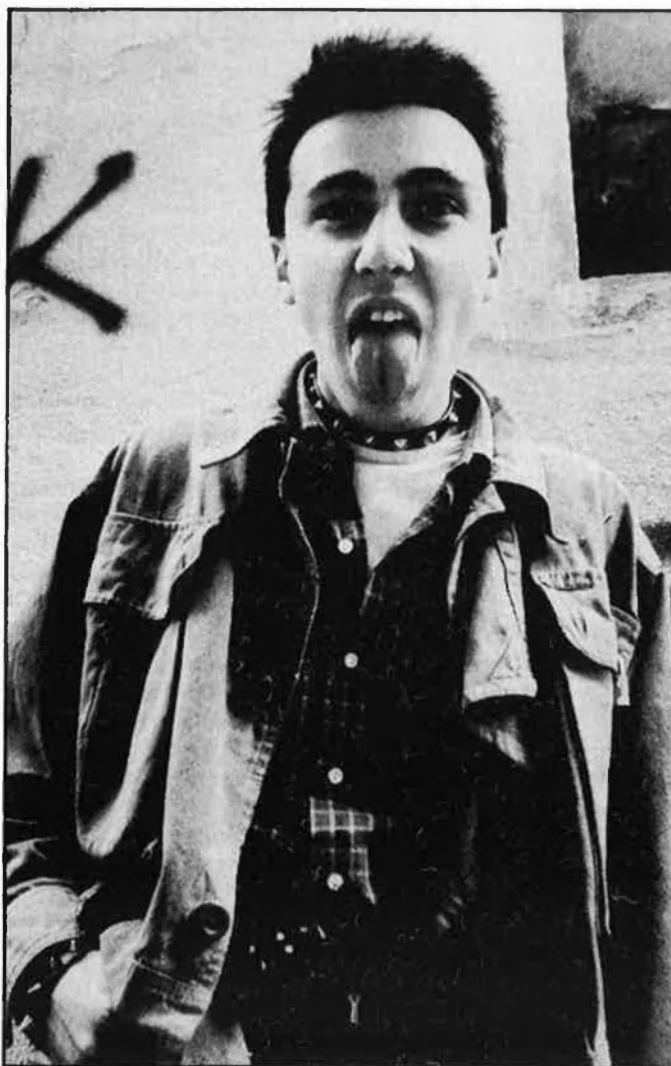

Toni Torregrossa*

¿Un "new look" per a la cançó?

Vint-i-cinc anys de cançó han servit per fer-ne un mínim balanç. La situació actual, però, es veu tan negra, sobretot des del punt de vista dels que comencen, que no es pot considerar el debat tancat. Perquè no n'hi ha hagut. La cançó no és moda. La cançó no poden ser cinquanta grans cançons en el record.

Tornar a estar de moda...

Per entendre'ns, sempre hem parlat de «la Cançó». I ara esdevé difícil de revifar el mot en referir-se a tota la música cantada en català, tot i saber que aquesta denominació d'origen no ens entusiasma a tots. De moment, però, encara la fem servir. I per no entendre'ns millor ni pitjor, ens hem inventat aquelles dicotomies de si cançó política o cançó intimista, monolingüisme o bilingüisme, situació normal o anormal..., i algunes bagatel·les més.

Però, amb tot, en el món de la cançó hi ha en realitat una por elemental a polemitzar, una manca lamentable d'atreviment.

Avui, en una societat en què tant s'estila el debat sobre les noves vies, els nous mètodes, la cançó encara es caracteritza per un odi cordialíssim entre els seus mortals. Es defuig l'enfrontament o el diàleg. ¿S'ha dit tot o és que no hi ha res a dir?

¿Hi ha algú que vulga tirar la primera pedra o hem de donar els «25 anys de cançó» per vàlids i no posar-ne en dubte el present i el futur? Una cosa sí que em sembla prou certa i ningú no l'ha dita per escrit; en el present estem pagant molts errors i defectes del passat. I no es tracta de desmitificar ningú, tant li fa. Cadascú és fill del seu temps i va bé on és. Cadascú fou, i féu, moda en el seu temps, com la cançó també fou moda. Avui, senzillament, ja no ho és, i els més joves que s'han enganxat al *look* de la cançó catalana no acaben d'interessar ningú. Mireu, si no, com s'ho feien els nostàlgics que deien la seua cançó preferida a l'especial de cançó d'EL TEMPS.

Nostàlgia, només. ¿D'un temps, d'un país, o d'una

joventut llunyana? Els d'ara —i és dur de dir-ho— no els interessien.

—¿Però si arreu hi ha

gent que fa unes coses molt bé!

—¿On?

—Arreu...

—¿Ah! Ningú no diu el contrari. Només que no són moda. I tampoc no és moda parlar en català.

«Fer aigua», en deia l'editorial d'aquest número especial que EL TEMPS dedicava al quart de segle de cançó. Millor dit, «enfangats». Uns, fins al coll i, d'altres, fins al garró, però enfangats en uns costums, en una manera caòtica de fer les coses, en unes mancances elementals... I ja que estem en això, mireu al nostre entorn; unes discogràfiques, si més no, minúscules, un mercat desengranat, un públic desorientat, una promoció inexistent, una ràdio sucursalista, uns crítics parcials, unes institucions sense una política per a les músiques de consum, uns músics frustrats...

¿Qui és/no és normal en aquest país? ¿Però, quina cosa falla de totes? ¿Què és primer, la infraestructura o la gallina, l'ou o les propostes musicals? Potser els més anormals encara de tots els elements del món de la cançó són els seus artistes, que es mantenen sobre l'escenari amb totes aquestes dificultats pel mig, sense tirar endavant projectes ni idees, sense debat. ¿És que ningú no s'ha plantejat de buscar unes altres vies que no siga la cançó més tradicional, a la francesa, o la música nord-americana de segona mà? ¿Per què no circulen les idees originals, les propostes d'uniques renovades formes musicals més nostres, més elaborades i alhora més modernes? ¿Per què aquesta resistència d'una gran part de la cançó a canviar d'estètica? ¿No sembla que alguns ja ho intenten?

¿Tindria res de mal tornar a estar de moda? Faig una pregunta. □

* Del grup Cànem.